

LASTEIA TEATAJA

NR 53

ON TARVASTU LASTEIA MÄNGUAASTA

NOVEMBRIKUU

TEGEMISI KAJASTAV INFOLEHT

2021

- Tarvastu Lasteaia Teataja on lasteaia tööd toetav arhiveerimisväärtusega infokandja.
- Teatajad on eriilmelised, sest kujundamine toimub meeskonnatööna ja on tegijatele õppeprotsessi üks osa.
- Informatsiooni jagamisse on kaasatud juhtkond ja kõikide rühmade meeskonnad.
- Teataja materjalid kogub, korrigeerib ja avaldab õppejuht Merike Tulp.

TEATAJAST LEIAD

- tänuavaldused
- infot juhtkonnalt
- õpetajate koostatud kuu kokkuvõtted
- kuulutused tähtsamate sündmuste kohta

PANE TÄHELE

- Kõige tähtsam infokanal Tarvastu Lasteaia peredele on e-lasteaed: [ELIIS](#)
- Meie tegemistele saad kaasa elada Tarvastu Lasteaia FB- lehel: <https://www.facebook.com/tarvastulasteaed>
- Kõik Tarvastu Lasteaia Teatajad on leitavad veebilehel: <https://tarvastulasteaed.weebly.com/lasteaia-teataja.html>

Õppeaasta 2021 – 2022 teema:

MÄNG ON VÄIKESE INIMESE TÖÖ

Aasta eesmärgid:

- Lapse päeva sisustamine erinevate mängudega, mille kaudu arendatakse sotsiaalseid oskusi ja valmistatakse laps ette kooli minekuks.
- Läbi mängu erinevate ainevaldkondade käsitlemine, milleks on keel ja kõne, matemaatika, keskkonnaharidus, kunstiõpetus, liikumistegevused, terviseedendus, muusikategevused, keha-, meele- ja tunde kasvatus ning väärtuskasvatus.
- Lastele erinevate digivahendite tutvustamine ja digiõppe integreerimine erinevate ainevaldkondadega.
- Arendada ja toetada lapses oskust ja julgust küsida, avaldada oma ideid, et areneks lapse loovus ning iseseisev mõtlemine.

Aasta moto:

MÄNGIDES MA KASVAN SUUREKS

Lasteaiaõpetaja valikuvabadus

Märkamatult on õppeaastast läbi saanud kolm kuud, ees veel laste jaoks oodatuim jõulukuu ja ongi üks kalendriaastaring läbi. Lootsime küll, et maailmas ringlev viirus taandub, piirangud leevenevad, aga läks teisiti. Aga me oleme hakkama saanud, lapsed on tublid ja peredega koostöö hea.

Sel õppeaastal on õppekasvatuse keskseks teemaks MÄNG ja sellest lähtuvalt on õpetajad koostanud aasta tegevuskava arvestades rühmas käivate laste vanust ja arengulisi erisusi. Tegevuskava täieneb pidevalt, sest on sõltuvuses ilmast, laste kohal käimisest ja asutusevälistest vahvatest koostööpakkumistest. Tegevuskavast lähtuvalt koostavad õpetajad nädalaplaani, mis on peredele nähtav õppeinfokeskkonnas [ELIIS](#).

Metoodiline materjal ja õppemetoodika, mida õpetajad kasutavad, on erinevad. Mõnes rühmas tehakse tööd töövihikutega, teises rühmas koostab õppevara ja töölehed õpetaja. Kui rühmaõpetaja on väga sõnaosav, siis on rühmas au sees lavastused ja õpe läbi selle. Digioskustega õpetaja teeb väga palju robotikatunde erinevate digivahenditega ning videoesitlusi õpitust. Mõnes rühmas tehakse jälle väga palju õuesõppetunde ning ollakse lastega värskes õhus nii hommikul kui õhtul. Mõned rühmad käivad olenemata ilmast varahommikustel virgutusjalutuskäikudel. Mõni rühm käib väga palju õppekäikudel ja kaasab oma tegevustesse ka laste pered. Mõnel õpetajal tuleb jälle paremini välja õppima õpetamine ning teisel mängima õpetamine ja mõni on kunstitegevustes väga loov.

Kui eelmistest aastatest on lastevanematele metoodikatest tuttavad üldõpetus, avastusõpe, õuesõpe, väärtuskasvatus, vaikuseminutid, “Hea algus”, “Kiusamisest vaba” ja “Samm - sammult”, siis üsna uudne õppesuund on projektõpe.

Projektõpe on lapsest lähtuv, mänguline ja loov õppetegevuste läbiviimise vorm. Projektõppe puhul on õpetaja vahendaja, toetaja, juhendaja ja õpipartner. Ta suunab lapsi arutlema, abistab valitud teema süvendamisel ja laiendamisel. Keskseks mõtteks on lapse loomupärane uudishimu ja vajadus rääkida asjadest, mis on talle huvitavad.

Projekti alguses ja kahe projekti vahelisel ajal on rühma seinad tühjad, projekti edenedes täituvad need järjest enam erinevate loovtööde, piltide ja fotodega. Projektõppel on väga palju kokkupuutepunkte tegeliku eluga ja see omakorda annab suurema võimaluse kaasata õppeprotsessi kogu lapse pere. Projektipõhine õpe on innovaatiline õppeviis, mis võimaldab saavutada kõik riiklikus õppekavas määratletud pädevused.

Lasteaiaõpetajal on õigus valida, millist metoodikat ta kasutab. See annab õpetajale võimaluse kõiki oma oskusi, teadmisi ja võimeid rakendada ning olla oma töös laste arendamisel paindlik ja loov. Mida suurem on õpetaja valikuvabadus, seda loovam ja innovaatilisem ta on ning seda kauem püsib õpetaja sisemine motivatsioon teha oma tööd innuga.

Merike Tulp

Tarvastu Lasteaia õppejuht

Õpetades lasteaias last ISE mõtlema, valikuid tegema, vastutama – nii kasvavadki tulevased KUULSAD MULGID.

Foto: Lysandra Reilson

Muumid tänavad

Aitäh perepildi eest, Jan'i ema.
Aitäh perepildi eest, Trevori ema.
Aitäh Kristjani isale puidust päkapikkude eest.

Puhhid tänavad

Täname kõiki peresid, kes osalesid perematkal Ennuksemäele.
Täname Aalot, kes tutvustas lastele tööriistu ning meisterdas lastega klotsidest autod.
Täname Ilmarit ja Andrest toreda vastuvõtu eest Vambola Loodusõppe - ja jahimajas.
Täname üllatuskadrise Naksitrallide rühmast.
Täname Reeta ja Sirjet haridusroboteid tutvustava koolituse eest.

Ubinad tänavad

Täname lapsevanemaid, kes on meie tegevusi toetanud - ühismatkale osalenud, kadripäevaks lapsi ehtinud, lastele maiustusi saatnud.
Täname Naksitralle, kes kaasasid meid ühismatkale ja kadripäeval meile külla tulid.

Naksitrallid tänavad

Täname peresid, kes võtsid osa isadepäevale pühendatud matkast Ennuksemäe punkrisse.
Täname õpetaja abi Heljat vahva päeva eest.
Täname Sakala maleva Tarvastu jaoskonna naiskodukaitsjaid, kes tutvustasid meile oma tegemisi.
Täname Vambola jahiseltsi jahimehi koos jahikoeraga toreda ja huvitava vastuvõtu eest Jahimajas.

Tõrupesad tänavad

Täname Minna ja Marie vanemaid Kopraraja väljasõidu transpordi organiseerimise ja sõidutamise eest.
Aitäh teile, Annabella ja Ronaldo isa ja ema, et olite kadrihommikul lahked lapsi vastu võtma ja loomi näitama.
Aitäh Mustla päästekomandole toreda „Tulest targem“ programmi läbiviimise eest.
Aitäh kokatädi Kristel, et valmistasid maitsva koogi, pitsa ja keetsid tee isadepäeva üritusele Helme koobastes.
Õpetajad tänavad Piretit väga hariva koduloolise tunni eest.
Kõigile lastevanematele suur kummardus kostüümide organiseerimise ja lastele kostüümide selga panemise eest toredal Halloweeni üritusel.

Väikesed Naeruvõrud tänavad

Aitäh kõikidele isadele, kes isadepäeva mänguõhtust osa võtsid.

Aitäh Andre emale maitsvate õunte eest.

Suured Naeruvõrud tänavad

Täname kõiki isasid ja ema osalemise eest isadepäevale pühendatud QR koodi jahil.

Täname Saara-Sofia isa plakatite eest.

Täname Kenneti ema linnusulgede eest, mis lasteaia rändteatris oma koha leiavad
ja täname ka maitstva üllatuse eest.

Lepatriinud tänavad

Täname Girteli perekonda maitsvate puuviljade eest.

Aitäh Reio emale mesilasvahast küünalde meisterdamiskomplekti eest.

Aitäh kõikidele Lepatriinude lastevanematele, kes meie vanavara näitusele eksponaate tõid.

Täname Mustla päästekomandot õpetliku ja vajaliku koolituse eest.

Aitäh Alli Laandele folklooripäeva eest.

Täname oma naiskodukaitsjaid huvitava hommikupooliku eest.

Täname päkapikke adventisoojuse jagamise eest.

Täname logopeed Piretit õpetajatele jagatud koduloo teemaliste teadmiste eest.

Jätkulaps Bunny ütleb AITÄH

Alles see oli, kui jätkulaps Bunny palus kõikide abi, et endale uut ja moekat garderoobi soetada. Ise ta ju käsitöömeister pole, aga samas teadis, et tema sõprade hulgas on palju nobenäppe. Oi, kui rõõmus ta oli, kui uusi riideid selga proovis!

Aitäh, Karoliina Maisla.

Aitäh, Marilyn Hüvenen.

Aitäh, Tiina Kullama.

Aitäh, Regina Kallas.

Aitäh, Kati Öövel.

Aitäh, Lepatriinude rühma lapsed ja teie juhendajad Lysandra Reilson, Daisi Tomson ja Marelle Tomp.

Loomulikult tuli ju enekaid ka teha, kuidas muidu kogu seda toredust teistele näidata.

Nüüd pole muud, kui pakk Bunny uute moekate riietega Norra Päikesesära lasteaia lastele teele saata ja toredat jõuluootust ka neile soovida.

Tarvastu Lasteaia juhtkond

MUUMIDE NOVEMBER

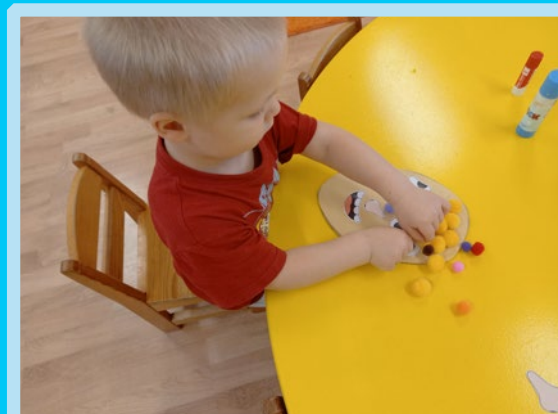
Novembrikuu alguses piilusid Muumi rühma lapsed aknast välja ja vaatlesid ilma. Sügisilmade saabumisega vaatasime lastega koos üle erinevad riided ja proovisime neid nimetada. Samuti õppisime selgeks, kuhu käivad kindad ja kuhu lähevad püksid.

Isadepäevaks valmistasime koos lastega issidele helkur-võtmehoidjad. Lasteaeda külastas ka teater Rõõmulill etendusega “Mart läheb Katri ja Kadri läheb Marti”.

Läbivaks kuuteemaks oli mina ja minu pere. Lõbusate lauludega õppisime selgeks kehaosade nimetused ja raamatuga “Minu tunded” uurisime, miks mõmmi on vahel kurb ja vahel rõõmus. Lisaks tõime rühma suure peegli, et saaksime endaga paremini sõbraks.

Lasteaia koduloonädalal keskendusime kodule ja arutlesime, kes kodus elavad. Väikeses nukumajas mängisime läbi kõik kodused toimetused ja sisustasime klotsidega nii vanaema elutoa, pere söögitoa, kui ka laste mängutoa.

Kuu viimasel nädalal proovisime erinevaid koduseid töid. Kõigepealt alustasime mängult riide parandamisega. Lapsed loendasid koos õpetajaga nõõpe ja kleepisid need pluusile tagasi. Lapsed harjutasid põranda pühkimist ja mängupliidil valmisid erinevad hõrgutavad road. Issi kombel keerasime mutreid ja polte.

Tekst ja fotod: Liisi Maran

PUHHIDE NOVEMBER

Novembrikuu esimene nädal oli sigimist-sagimist täis, sest oli poiste nädal. Igal päeval oli erinev teema. Esmaspäev oli viisakuse päev, sellel päeval pöörasime eriliselt tähelepanu, et poisid oleksid tüdrukute vastu viisakad ja vastupidi.

Teisipäeval käisime õppekäigul ja tutvusime Vambola Loodusõppe- ja jahimajaga. Kõigepealt tutvusime jahikoer Roosiga, kelle peremees Andres rääkis pisut jahikoerte tähtsusest jahil. Oli huvitav kuulata onu Ilmari jutte metsloomadest ning näha erinevaid metsloomade nahku.

Kolmapäeval oli erinevate tööriistade päev, mida onu Aalo tutvustas lähemalt. Lapsed jälgisid, kuidas klotsidest valmis kolm vahvat autot ning iga laps toksis klotsile oma eesnime tähe.

Neljapäev oli laevukeste voltimise päev ja lapsed said oma laevu ka veekausis ujutada. Põsed punnis puhumist oli küllaga, naeru ja nalja ka.

Reede oli mänguasjade vahetamise päev - minu vana on sõbra uus. Lapsed, kes soovisid, võtsid kaasa ühe mänguasja, mida siis sõbraga vahetada. Laps võis uue mänguasja koju kaasa võtta. Nädala lõpetuseks küpsetasime lehttaignast ja õuntest magusaid saiakesi. Seejärel oli kõigil võimalus tantsida.

Laupäeval oli isadele pühendatud perematk taastatud Ennuksemäe metsavendade punkri juurde.

Novembris käis külas Rõõmulille teater etendusega: "Mart läheb Katri ja Kadri läheb Marti". Lapsed said mänguliselt ülevaate mardi- ja kadripäeva kommetest.

Kuu jooksul tutvusime erinevate haridusrobotitega, mille abil kinnistasime varem õpitut.

Kadripäeval üllatasid oma külaskäiguga Naksitrallide rühma kadrisandid. Kadrid laulsid ja tantsisid ning kontrollisid laste teadmisi. Kui kadrid teele saadetud, mängisime veel erinevaid kadripäevaga seotud mängu. Ennustasime, kuidas tuleb järgmine aasta lastel, selleks tuli kukk lennult kinni püüda. Sellega said kõik lapsed hakkama. Käelise tegevuse käigus valmis igal lapsel kadrititt.

UBINAKESTE NOVEMBER

Ubina, Puhhi ja Naksitralli rühmal algas novembrikuu ühiselt - kõik pered olid palutud osalema isadepäevale pühendatud ühismatkale, Ennuksemäe metsavendade punkri juurde. Aitäh, kes leidsid võimaluse meiega ühineda. Viljandi vald on teinud ära punkri taastamisel aukartust äratava töö!

Folklooripäeval käis lasteaias külas Alli Laande mulgikeelsete laulude ja tantsudega. Lapsed tantsisid kõik tantsud püüdlikult kaasa ja kuulasid, mida räägiti.

Hingedekuul tutvusime mardi- ja kadrikommetega, vestlesime enne meid elanud inimestest ja ka vaimudest ehk tontidest. Meie otsisime ka lasteaia ruumidest tonte, leidsime ka, aga need olid paberist tehtud, seega polegi tonte olemas!

Alati rõõmustab lapsi teater Rõõmulill, kes mängis lõbusa loo rahvakommetest - mardi- ja kadrisantimisest.

Kuiva ilmaga oleme jätkanud hommikusi virgutusjalutuskäike. Kõik need tegevused ja käimised toetavad laste arengut.

Lapsed ootavad jõule ja päkapikke, mõnedki juba teavad, mida jõuluvanalt kingituseks soovida.

Soovime kõikidele tervist ja rõõmsat jõulukuud!

Koduloonädalal said lapsed algteadmisi meie kodukandi tuntud kultuuritegelastest-

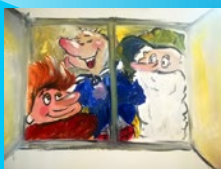
M. Klein, M. Raamot jt. Nende nimed sel aastal veel meile meelde ei jäänud. Lapsed aga teavad, mida tähendab kodu ja kodukant. Nad oskavad öelda, kus nad elavad ning millised asutused asuvad lähimas alevikus Mustlas - kool, arst, raamatukogu, kohvik, suur pood jne. Küsimuste abil teavad lapsed öelda mõned Eesti linnade nimedki! Meie lasteaia töötajatest kuuluvad mitmed Naiskodukaitsesse - nemad käisid lastele tutvustamas enda riietust ja tegemisi.

Soe külas valmis hiljuti Jahimaja, kuhu on oodatud ka külalised. Ka meil õnnestus seal juba külas käia. Lapsed

nägid loomanahkasid, erinevaid loomatopiseid – näiteks hunti, ilvest, öökulli ja palju pilte loomadest ja lindudest. Lapsed olid väga uudishimulikud ja oskasid palju küsida ning kuulasid hoolega, mida räägiti. Õues tutvusid nad jahikoeraga, kes oli alles päris nooreke ja tahtis lastega väga mängida. Suur tänu võõrustajatele.

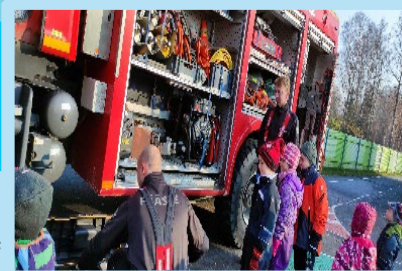

Tekst ja fotod: Heli Almre, Sirje Laks

NAKSITRALLIDE NOVEMBER

Novembrikuus oli mitmeid toredaid tähtpäevi ja tegevusi, mis Naksitrallidele huvi pakkusid või olid kasulikud nagu hommikune virgutuskõnd ümber lasteaia.

Hingedepäeval ütles üks laps vahvalt, et hinged on nagu vaimud, kes meil vahest külas käivad. Lasteaias käis aga külas päästeauto 112 ja toimus "Tulest targem". Lapsed said teadmisi juurde tuletõrjujate tööst ja mida sisaldab nende auto.

Kuu jooksul sai mängida palju toredaid erinevaid mängu, mis aitavad kaasa teadmiste omandamisele ja nende kinnistamisele. Lapsed on eriti põnevil erinevate digivahenditega õppimise üle. On see siis Ozobot, millega oli hea meelde tuletada numbreid ja mis õpetas, et väga palju käsklusi andes võib sattuda ka robot segadusse. Tee leidmiseks hiirel juustuni ja koeral kondini tähendas seda

progeda paberil. Matemaatikat oli hea harjutada endiselt Eduten Playground keskkonnas. Jõudsime kolme digivahendiga ka olümpial ära käia - BeeBot, Lego Coding Express ja

mTiny. Põnev oli programmeerida Robotkassi, et teda panna sööma, laulma ja suupilli mängima. Tutvust tegime veel uue digivahendiga, mis aitas otsida koduloomadest paare - ema/isa ja laps.

Isadepäeva eel jutustasid lapsed oma isadest ja nende tegemistest, meisterdasid isale kaardi, õppisid selgeks luuletuse ja valmis sai videotervitus isadele. <https://www.youtube.com/watch?v=Y2CEA5qbWCU>

Mardipäeval valmistas iga laps mardimaski, millega sai koju minna marti jooksma.

Lõbusaks tegevuseks oli tahvlile

joonistamine kaetud silmadega, sest pärast oma pilti vaadates sai naerda naljaka tulemuse üle. Suurt elevust tekitas ka sõna mõistatamine tähtede kaupa.

Ühel päeval kais meil külas Alli Laande, kes viis läbi toreda mulgi folklooripäeva.

Hommikul uurisime veel, missugused on Tarvastu mulkide riided ja värvisime neid.

Õppisime natuke ka mulgikeelseid sõnu. Kõige põnevam sõna oli "peni", mis tähendab koera.

Kaitseliidu 103.aastapäeva puhul oli õpetaja Heljal seljas naiskodukaitsjate vormiriietus. Lapsed said teada, mis organisatsioonid on Kaitseliit ja Naiskodukaitse ning näha arvutist pilte. Lapsed olid huvitatud, kas nemad saaksid ka juba kaitseliitu astuda. Nad said teada, et juba 7-aastaselt võivad nad soovi korral hakata kas noorkotkaks või kodutütreks ja mida selleks peab tegema. Õpetaja Helja viis lastele läbi ka takistusraja läbimise katsed.

Koduloonädalal tutvusime lähemalt mulgi kuulsuse Mari Raamot'iga ja Tarvastust pärist olümpiavõitja Martin Klein'iga.

Suurt imetust pakkus see, et Martin suutis juba karjalapsena käia pika maa kätel kõndides. Kui maadlejate voolimise ajal astus tuppa õppejuht ja küsis, mida lapsed voolivad, vastas üks poiss uhkelt: "Mina voolin Martin Kleini".

Samal nädalal käisid meil külas Sakala maleva Tarvastu piirkonna naiskodukaitsjad.

Saime tuttavaks Makedooniast pärit vabatahtlikuga ja õpetasime talle mulgi tantsu "Üits, kaits, kolm, neli, viis, kuus, seitse". Iga laps sai talle öelda ka oma nime. Üks laps sai temaga ka inglise keeles rääkida. Oli päris vahva! Ka Rõõmulille teatrietendus oli huvitav.

Sallivuspäeval arvas mõni laps, et see on koht, kus õmmeldakse sulle. Aga vaadates "Kiusamisest vabaks" videot "Igaüks on isemoodi" said lapsed aru, mis see sallivus tegelikult on.

Poistenädala jooksul toimusid poistele erinevad katsed ja võistlused – küll pusle panemine kiiruse peale, katsed lugemisoskuses, legodega ehitamises, piparkookide tegemises jne. Külastasime ka põnevat Vambola jahimaja, kus meid võttis vastu sõbralik jahikoer ja kus jahimees Ilmar Lillemägi tutvustas huvitavalt igasuguseid meie metsade loomi, andis nahku katsuda ja küsitles lapsi. Nädala lõpus said poisid endale aumärgi, millele oli peale kirjutatud "Kasva tubliks meheks!"

Unistamise päeval unistasid lapsed oma perest, kus nad elaksid jne. Pärast joonistasid oma unistused paberile ning panid tööle ka nime. Valminud tööd osalevad Lastekaitse Liidu poolt väljakuulutatud loovkonkursil.

Kadripäevaks õppisime selgeks kadrade uksetaguse ja tänulaulu, kadritantsu ning muidugi ka luuletuse kadrititest. Kadrititeks oli riidesse mähitud puuhalg. Nii sai looma- ja lapseõnne viidud nii naabritele kui ka kokale. Lugemist harjutame ka jalutuskäikudel, kus saab lugeda kõikvõimalikke silte.

Tekst: Urve Grossthal

Fotod: Reet Järveküla, Urve Grossthal, Helja Ütsik

VÄIKESE TÕRUPESA NOVEMBER

Väikese Tõrupesa novembrikuu oli täis erinevaid tähtpäevi ning olulisi teadmisi. Oma kuud alustasime vahva halloweeni peoga.

Koos peredega valmistusime selleks ürituseks juba varakult. Kõik

lapsed olid kodus midagi lahendat selga leidnud ning koos Suure Tõrupesa lastega mängisime erinevaid ringmänge, laulsime, tantsisime, pildistasime, meisterdasime ning sõime pehmet ja sinist jäätist.

2. novembril rääkisime emotsioonist kurbus ning läksime üheskoos suurte sõpradega hingedepäeva puhul Kabelimäele ning uurisime selle ümbrust. Süütasime küünlad ning lapsed said oma soovi järgi asetada selle kalmistule või Anrepi lõvi juurde.

3. novembril toimus väljasõit 5-7aastastele lastele RMK Soomaa külastuskeskusesse. Seal ootas meid väga tore tädi, kes meile kobraste elu rohkem tutvustas. Metsas jalutades saime tutvuda ka teiste asukate ning nende tööga. Uhke oli uurida, kuidas rähn või putukad on oma jälje puudesse jätnud ning kuidas suur torm on looduses oma töö teinud.

4. novembril külastas meid Mustla päästekomando, et tutvustada meile oma tööd, autot ning töövahendeid. Lisaks jagati meile ka häid õpetussõnu meeldetuletuseks.

10. novembril kohtusime 5-7aastastega Alli Laandega, et tantsida koos folklooritantse ning laulda erinevaid laule. Pärast ühist tantsimist esitasime külalise ka ühe enda tantsu, mis kõigil jala tatsuma pani. Meid oli küll vähe, aga tantsida saime ikka.

12. novembril tähistasime koos issidega Helme koobastes isadepäeva. Õhtul pärast lasteaeda saime kõik Helmes kokku, et koos koopaid uudistama minna. Tuli välja, et päris paljud polnudki varem seal käinud. Kartma me õnneks ei pidanud, sest kõigil olid laternad või taskulambid kaasas. Uurisime, millised need koopad on ning saime palju ka värskes õhus liikuda. Peale retke oli meil võimalik teha isadele väike kontsert luuletuste ja lauludega. Ürituse lõppedes saime ennast premeerida maitsva pitsa ning koogiga, mis kokatädi Kristel meile lasteaiast kaasa oli pannud. Selle kõrvalt ei puudunud ka soe tee, sest õues oli juba päris külm.

15. novembril külastas meid teater Rõõmulill etendusega „Mart läheb Katri ja Kadri läheb Marti“. Teater oli väga vahva ning õpetliku sisuga, mis aitas meil paremini meelde jätta, millised on mardisandid ning kadrisandid.

17. novembril meenutasime tähtsat meest, kelle nimeks oli Hendrik Adamson. Õpetajatel oli võimalus jagada oma teadmisi lastele. Õues viisime küünlad Kärstna mõisa ees olevale mälestuskivile.

25. novembril oli kadripäev. Sellel aastal Kadrid meile külla ei jõudnud, sest meie läksime hoopis Annabellale ja Ronaldole külla. Koos suurte tõrukestega seadsime sammud külaskäigule, et uurida, millised erinevad loomad meie sõpradel kodus on. Saime tutvuda koeraga, poniga, hobustega, kitsedega, lammastega ning erinevate lindudega. Kodust olime kaasa haaranud leiva- või saiaviilu, et loomadele head meelt valmistada.

Väga suurt rõõmu on meile valmistanud igal teisipäeval jalgpallitrenn. Saalis on väga lahe palliga joosta, mängida, võistelda ning koos sõpradega erinevaid uusi harjutusi teha.

Tekst: Merit Letlane

Fotod: Merit Letlane, Siret Letlane, Aire Kotov

SUURE TÕRUPESA NOVEMBER

Novembrikuu algas meil tegelikult hoopis oktoobrikuu sündmusega, milleks oli Halloween. Selle ürituse kohta võib öelda, et see oli täielikult laste soovitud ja välja pakutud üritus. Laste tungival nõudmisel tegid õpetajad valmis toreda fotoseina, laste ülesandeks jäi selga panna lahedad halloweeni kostüümid. Nii valmisidki mälestuseks väga vahvad pildid sellest toredast päevast.

2. novembril tähistasime ka meie lasteaia hingedepäeva. Tutvustasime lastele hingedepäeva kombeid ja iga laps sai rääkida, kelle peale tema sellel päeval mõtleb. Sellel päeval süütasime lasteaia aknal küünla ja külastasime Kabelimäge, et ka seal mälestusküünal süüdata. Lastele on alati meeldinud matkata Kabelimäele ja ainuüksi juba see on nende jaoks eriline üritus.

3. novembril olime väljasõidul RMK Soomaa külastuskeskuses. Paljude laste jaoks oli juba bussisõit omaette elamus. Soomaal ootas meid vahva koprarada. Ilm oli suhteliselt vihmane, aga tänu sellele oli mets kauneid vihmasaju helisid täis. Rajajuht palus meil korduvalt seisatada ja kuulata metsast kostvaid helisid. Kuulsime, kuidas metsapolitsei härra pasknäär teavitas tervet metsa meie saabumisest.

Tihe oktoobrikuu nädal lõppes toredate Mustla tuletõrjujate külaskäiguga. Päästjad rääkisid lastele tulega seonduvatest ohtudest ja lapsed arutasid elavalt, kuidas neil kodus olukorrad on. Ega lapsed ju midagi enda teada ei hoia. Tuletõrjujad tegid tutvustava ringi ka ümber tuletõrje auto. See on alati üks väga põnev vaatamine. Vähemalt pooled meie lastest soovivad juba saada tuletõrjujateks.

Ka sel aastal käis meil külas alati rõõmsameelne Alli Laande, kellel oli ka seekord kaasas hulk toredaid mulgikeelseid laule ja tantse. Kahjuks oli meie majas tõeline haigustepuhang ja osa sai sellest päevast vaid mõni üksik lapseke.

Kuna ka sellel sügisel kimbutas kogu Eestimaad koroonaviirus, siis pidi olema taas isadepäev midagi hoopis teistsugust ja väljaspool maja. Sellel aastal planeerisime selle Tõrva vallas asuvasse Helme koobastesse. Matkasime ja külastasime koopaid ning pärast maitsestamise kokatädi valmistatud pitsat, purukooki ning jõime teed.

Novembrikuu lõppu mahtusid veel Rõõmulille teater „Mart läheb Katri ja Kadri läheb Marti“ ning kadripäeva hommik Annabella ja Ronaldo juures. Oli väga tihe, kuid põnev kuu nii lastele kui ka õpetajatele endile.

Tekst: Siret Letlane

Fotod: Siret Letlane ja Merit Letlane

VÄIKESTE NAERUVÕRDE NOVEMBER

Novembrikuu algus möödus Väikestel Naeruvõrudel ikka isadele tähelepanu pöörates. Rääkisime oma vahvatest isadest ning meisterdasime isadele kaarte-kingitusi, sest teada on ju see, et novembri teine pühapäev on isadepäev.

Naeruvõrud tähistasidki üheskoos reedel, 12.novembril isadepäeva - aset leidis vahva õhtupoolik õuealal koos isadega. Vanema rühma õpetaja Külliki oli kokku pannud vahvate ülesannetega QR-koodi raja, mida iga pere sai omas tempos läbida.

Kui rada läbitud, pidasime maha väikese laulutunni koos Ardoga ning seejärel juhatas järjekordne QR-kood meid paviljoni alla. Seal ootasid lapsi ja isasid kokatädi Asta poolt valmistatud maitsvad pirukad ja soe tee, mis on juba traditsiooniks saanud ja mida pikema lasteaiakogemusega isad õhinaga ootavad.

Traditsioonide kohaselt tutvusime novembris ka rahvakalendri tähtpäevadega nagu mardipäev ja kadripäev. Rääkisime kommetest, meisterdasime mardimaske ja kadripäeval võtsime vastu vanema rühma kadrisante.

Mardipäeval toimus meil ka mulgikeelne mänguhommik. Külas käis Alli Laande, kes viis läbi traditsioonilist Mulgimaa 25. lasteaedade folklooripäeva. Meie väikesed olime pigem vaatleja rollis, kuid saime ka soovi korral laulumängudes ja tantsudes kaasa lüüa.

Enne kadripäeva külastas meid Lasteteater Rõõmulill etendusega „Mart läheb Katri ja Kadri läheb Marti“, mis oli lõbus, õpetlik ja õpitut kinnistav.

Novembri lõpetasime esimese adventihommikuga. Suured ja Väikesed Naeruvõrud üheskoos lõpetasid päkapikkude poolt alustatud jõulupesa kaunistamise õues. Ehtisime kuuskesid ja pidasime maha vahva laulutunni lumes möllates.

Jõuluootus on juba meile hinge pugenud ning ruumide ehtimine täie hooga alanud. Ootame põnevusega, mida algav jõulukuu meile toob!

Tekst: Kristel Muru

Fotod: Kristel Muru, Maiki Mattis

SUURTE NAERUVÕRDE NOVEMBER

Novembrikuu on möödunud kui silmapilk, sest on ju tehtud palju põnevat. Aeg läheb kiiresti, kui on lõbus olla!

Kohe novembri alguses vestlesime veidi tõsisemal teemal ehk hingedepäevast ja meie seast lahkunud kallitest inimestest. Sellel päeval jalutasime Tarvastu kalmistule ja süütasime küünlad.

Pimedad novembrikuu õhtud veetsid Suured Naeruvõrud tihti toas, sest ruttu-ruttu oli vaja valmis meisterdada kutsed ja kingitused isadepäevaks. Sellel aastal valmisid laste käte läbi kleepetööd "Minu isa unistused", mis ka õpetaja Irja abiga kirja said.

Sellel aastal tähistasime isadepäeva veidi teistmoodi. Isade ja laste koostööna tuli leida lasteaia õuealalt 10 QR koodi. Iga QR koodi taga peitus ülesanne, mis tuli

lahti muukida telefoniga. Ülesanded olid lõbusad ja eeldasid loovat lähenemist. Sai joonistada, arvutada, tasakaalu harjutada, lahendada mõistatusi ja kokku panna puslesid, mängida mTiny robotiga ksülofoni ja hiljem kunstmurul muusikaõpetaja Ardoga laule kaasa laulda. Lustakas õhtu lõppes maitsva ampsu ja sooja teega.

Koduloonädala raames tutvusime Hans Wühneri elulooga, sest meie lastel on au mängida ja õppida tema poolt rajatud tütarlaste kihelkonnakooli hoones. Tema sünnist möödus 185 aastat ning selle auks süütasime mälestuskivi juures küünlad.

Hoogsalt sammume ka kodulooradadel.
Mardipäeval rõõmustas meid oma külaskäiguga Alli
Laande, kellega koos õppisime hoogsaid Mulgimaa
rahvalaule ja tantse.

Sama ootamatult kui novembrikuu lõppema hakkas, algas juba jõuluoootusaeg.
I advendil kogunesid Suured ja Väikesed Naeruvõrud koos õpetajatega õue päkapiku
paviljoni alla, kus kaunistasime ühiselt kuused. Ootamatult oli nädalavahetusega maha
sadanud palju lund, siis oli väga vahva
teha muusikatundi õues. Pärast seda
pidasime maha ühe lumesõja ja läksime
kelgumäele kelgutama. Naeruvõrud
armastavad aega veeta õues!

Tekst: Külliki Kullama

Fotod: Külliki Kullama, Kristel Muru,
Maiki Mattis, Tiiu Rõõm, Merike Tulp

LEPATRIINUDE NOVEMBER

Leptariinude novembrist sai kodulookuu. Õppetegevus Lepatriinu rühmas toimus laste ja õpetajate koostöös

projektõppepõhist õpetust rakendades. Meie projekt sai suure hoo sisse ja muudkui kasvas aina suuremaks. Kaardistasime laste huvid antud teemadel ja asusime püstitatud eesmärgi täitma. Novembri alguses keskendusime teemale - minu kodu ja perekond. Uurisime sugupuid, maalistasime pereliikmeid, ehitasime maju ja kortereid, nii jääkmaterjalidest kui klotsidest. Mängisime rollimänge jne. Teema lõpetuseks valmis laste poolt ühistööna lepatriinule möbleeritud maja.

Edasi liikusime Eesti rahvakultuuri juurte juurde. Seadime eesmärkideks tutvuda Eesti rahvuskultuuri ja kommetega. Lapsed said selgeks eesti tuntumad vanasõnad ja mõistatused. Pidasime mardi- ja kadripäeva ning külastasime Rõõmulille teatrietendust „Mart läheb Katri ja Kadri läheb Marti“ - nendepoolsed mõistatused olid Lepatriinudele teadagi selged. Uurisime, kuidas vanad eestlased elasid, kuidas nad riides käisid ja kuidas nende elu erines tänapäevast. Teame nüüd mõiste „reliikvia“ tähendust ja avasime kadripäeva puhul rühmas näituse, kuhu toodi kodudest vanu hoolega hoitud asju.

mis kõnetas lapsi väga. Osalesime kogu rühmaga ka vahvas üleskutses „Paneme Bunny moekalt riidesse“. Kavandasime erinevaid kostüüme, tutvusime õmblusmasinaga ja õmbesime Bunnyle komplekti mulgi riietist.

Kõik, mis seostub mulkide ja Mulgimaaga, sai Lepatriinudele selgeks. Tuletasime meelde Mulgimaa kihelkonnad. Meisterdasime kihelkondade kaardi, millest sai ka meie õppevahend. Õppisime joonistama mulgimustrit ja arhailist mustrit. Kõnelesime mulgi keelt ja saime osa ehtsa mulgi, Alli Laande folklooripäevast,

Tutvustame kuulsate mulkidega: Nikolai Baturin, Martin Klein, Hendrik Adamson, Hans Wühner, Aino Tamm, Mari Raamot. Saime teada, miks nemad on Tarvastusnii tähtsad inimesed, mida nad tegid ja millise jälje nad meie kultuuriloosse jätsid. Saime mängida skulptoreid ja voolida mulkidest skulptuurid. Käisime Hans Wühneri mälestuskivi juures tänuüritusel ja otsisime Mustlas üles Martin Kleini skulptuuri. Legend käitel kõndivast Martin Kleinist kirikutorni kõnetas lapsi niivõrd, et seadsime ka sammud Tarvastu Peetri kiriku juurde. Teema lõpetuseks oli meil au kohtuda Naiskodukaitse tublide ja vaprate naistega. Tarvastus on au sees traditsioonid ja pärimuse hoidmine. Nende külaskäik samastus ideaalselt ka meie teemaga, kuna üks kuulsatest mulkidest- Mari Raamot oli Naiskodukaitse esimene esinaine. Mari Raamoti eluloo ja tegemistega on Lepatriinud kursis, ning tänu sellele oli äratundmisrõõm suur! Täname

Novembrikuu viimasel nädalal võtsime meie projekti kokku, valmis robotikamäng Mulgimaast, mille läbimängimine näitab hästi meie väikeste Lepatriinude teadlikust antud teemal. Märkamatu on maa katnud valge lumevaip ja Mustlasse on tekkinud kaunis jõululinnak, mida ka meie juba uudistamas käia jõudsime. Esimese advendi järgsel päeval üllatasid meid päkapikud, kes tõid meile adventisoojust ja rühma piparkoogihõngu. Peale nende külaskäiku otsustasid väikesed Lepatriinud, et nüüd on õige aeg kuusk rühma tuua. Ehtisime kuuse ja soovime kõigile kaunist adventiaja algust.

Tekst: Lysandra Reilson

Fotod: Marelle Tomp, Daisy Tomson, Lysandra Reilson

Naiskodukaitset väga erilise ja huvitava hommikupooliku eest!

Kogu selles projektis sees olles, jõudsime

teha veel nii palju toredaid asju. Saime osa tuleohutuse koolitusest ja tutvustime tuletõrjeautoga. Pidasime hingedepäeval esivanemaid mees ja külastasime Mustla kalmistut. Käisime läbi kõik Mustlas olevad põnevad paigad ja külastasime isegi turgu, kus ka tehinguks läks. Pidasime kahe novembrikuu sünnipäevalapse sünnipäevi. Palju Õnne Eliise ja Õpetaja Daisy! Valmistusime isadepäevaks, valmisid portreed ja armas videotervitus meie vapratele isadele.

Justkui mängeldes on Uduriigi sõdalased Lumekuninganna lossi ära vallutanud. Kogu maad katab paks udu ja kõik lossi elanikud on lossist välja aetud. Lumekuninganna on vangis ja kuningriigi elanikke on tabanud enneolematu kurbus. Just nüüd, enne jõule. Mida teha? Lumenõid teab: „Kuula oma südant ja aita abivajajaid!“

SÜDA, MINU SÜDA, MA EI SOOVIGI SULT PALJU,
PALUN, OLE HEA JA TUKSU ÕIGEL KOHAL VALJULT.
ANNA MULLE MÄRKU, MILLAL PEATUMA PEAN MA
JA ÜTLE SAMAS, MIDA TEHA SAAN.
SÜDA, MINU SÜDA, MA KUULENGI SIND JUBA –
TUKSUD MULLE VALJUSTI JA NÜÜD MA SULLE LUBAN:
KUI KUULEN SINU MÄRGUANNET – JÄRGIN SEDA MA,
ET RÕÖMU SAAKSIN ISE JAGADA.

Tarvastu Lasteaia Rändteater 2021 esitleb

JÕULUKS VABAKS...

Autor: Urve Grossthal

Tegelased:

- **Narr** Aili Torokvei (Tõrupesa õpetaja)
- **Lumeprintsess** Deena Mäger (muusikaõpetaja)
- **Lumeprints** Ardo Kantemus (muusikaõpetaja)
- **Lumekokk** Irja Vell (Suurte Naeruvõrude õpetaja)
- **Lumekütt** Lea Leenurm (Väikeste Naeruvõrude õpetaja)
- **Lumenõid** Merike Tulp (õppejuht)
- **Lumekuninganna** Meelike Ivan (Suurte Naeruvõrude õpetaja abi)
- **Arst** Tiiu Rõõm (direktor)
- **Lapsed** Aili Klein (Puhhide õpetaja)
 - Lii Andriainen (Ubinakeste õpetaja abi)
 - Piret Kuropatkin (logopeed)
- **Mees** Tiiu Rõõm
- **Naine** Aili Klein
- Lavastaja:** Urve Grossthal (Naksitrallide õpetaja)
- Muusika autor:** Ardo Kantemus
- Solistid:** Ardo Kantemus ja Deena Mäger
- Violal:** Ljupcho Trajanoski (välisvabatahtlik Makedooniast)
- Kunstnik:** Meelike Ivan
- Tehniline tugi:** Reet Järveküla (Naksitrallide õpetaja)
 - Jana Sild (majandusjuhataja)
- Dublant:** Grete Vares (Muumide õpetaja)
- Suflöör:** Urve Grossthal

Lavaline liikumine, lavakujundus, valgustus, riietus, grimm on trupi ühistöö.

Etendust mängitakse detsembrikuu jooksul Tarvastu Lasteaia kolmes õppekohas ja Tarvastu Gümnaasiumis

Uudiseid päkapikkudelt!

Lumekuninganna saatis päkapikkudele kirja ja andis teada, et tema lumeriik on mattumas asjade alla. On paberist, riidest, plastmassist, klaasist ja portselanist ja veel paljudest TAASKASUTATAVATEST materjalidest asju, millest kõigest võiks jõuluks midagi MEISTERDADA. Midagi, mis oleks ilus, omanäoline ja pakuks rõõmu paljudele, paljudele inimestele.

Päkapikud mõtlesid asja üle, meenutasid eelmiseid jõule ja jõudsid oma zoomikoosolekul selgusele, et nii KÄRSTNAS, MUSTLAS kui ka SOEL elavad, töötavad ja õpivad maailma kõige vingemad iluloojad. Ja ega siis sel aastal pole ometi teisiti!

Ja nii nad otsustasid, et SEE ILU TULEB PILDILE PÜÜDA!

Alates esimesest adventist kuni 20.12 on õppekohtade vahel liikumas

FOTOJAHIMEESTEST PÄKAPIKUD

kes jäädvustavad ilu ja võlu,

millega jõuluõhtul lumekuningannale rõõmu valmistada.

Fotojahtijatest päkapikud tegutsevad mitmes kategoorias, ole nüüd tähelepanelik:

I kategooria – lapse oma jõulumeisterdus

II kategooria - juhendaja ja lapse koostöös valminud jõuluilu

III kategooria – õpetaja kaunis jõul

IV kategooria – haldja jõululine näpuosavus

V kategooria - lapse kodus koos perega valmistatud jõulukaunistus

VI kategooria – vanaema jõuluilu

VII kategooria – vanaisa jõuluime

VIII kategooria - kategooria, mida päkapikud ei märganud määratleda.

Lumekuningannal on plaanis jagada tiitleid ja tunnustusi rohkem, kui kategooriaid on määratletud.

Päkapikud andsid jälle teada, et kõikidest meisterdustest koostatakse **Lasteaia Teataja Jõuluväljaanne!**